

motuhake rawa tera, he ropu tapu, he ropu wehi. E kore e taea te whakamutu noa e te Kawanatanga tetahi o nga Tiat i o te Hupirim i Kooti, ma te pooti ra ano a nga Whare e rua o te Pare mata. Ko te moni oranga mo nga Tiat i o te Hupirim i Kooti i whakaritea i raro i tetahi ture motuhake, he ture pumau, kaore e riro ana ma te Pare mata e pooti, kei waiho tera hei huarahi whawha atu ma te Kawanatanga ki aua Tiat i. Koia i nui ai te wehi, te mana hoki o te Hupirim i Kooti, i tu pou pou ai ia i runga i te iwi, i pupuri tika ai te ture i waenganui i te rangatira, i te ware, i te tangata nui, i te tangata iti, i te Kawanatanga, i te tangata noa. Otira i te mea he tangata nei ano nga Tiat i o te Hupirim i Kooti, tera ano he wa e tautohetia ana ana whakatau e nga roia matau. Na, ka tawhai atu ratau ki tawahi ki te Kaunihera a te Kingi (Privy Council) koia nei te upoko o nga Kooti katoa o te Emepaea. Ma tera e whakatika, e whakahe mai ranei te whakatau a te Hupirim i Kooti. Na, ka waiho ko tena whakatau hei tino whakamarama rawa, hei tino whakamaori rawa i te ture

2.—NGA MONI WHAKAHAERE I NGA MAHI O TE TOMINIONA.

KUA whakamaramatia i raro i tera whakaupoko mo te Ture, ko te Kawanatanga te kai-whakahaere, te kai-whakatutuki o nga ture e hangaia ana e te Pare mata. Ki te tirohia nga pukapuka ture, e hangaia ana e te Pare mata i ia tau, i ia tau, ka-kitea ko te nuinga o nga ture e pa ana ki nga moni hei whakahaere i nga mahi o te Tominiona; e whakatakoto ana i nga huarahi e hua mai ai he moni, e whakatu ana i nga tikanga hei whakapaunga mo aua moni. Ko nga totohe nunui hoki i roto i te Pare mata, ko te rohe i waenganui i tetahi ropu, i tetahi ropu o nga Mema o te Pare mata, kai aua tikanga e pa ana ki nga moni.

Ko nga wahanga nunui enei o nga take i whakapaua ai e te Kawanatanga nga moni:—

1. Hei utu i te Kawana, hei tiaki hoki i nga tikanga mo te Kawana, mo nga whare noho o te Kawana.
2. Hei utu i nga Tiat i o te Hupirim i Kooti, i o ratau haere erenga hoki.
3. Hei utu i nga Mema o te Pare mata, i nga apiha o nga Whare e rua o te Pare mata, i o ratau na raruraru katoa.
4. Hei utu i nga itarete o nga moni e namaia ana e te Kawanatanga i enei motu, i tawahi ranei.
5. Hei utu i nga moni penihana kaumatau, penihana ponaru, penihana whawhai ranei.
6. Hei utu i nga Apiha o nga Tari Maha a te Kawanatanga, i o ratau haereerenga, i a ratau pukapuka, i o ratau where noho, i o ratau penihana.
7. Hei whakahaere i nga mahi nunui o te Tominiona, hei hanga rerewe, hei hanga i nga rer i, i nga piriti, i nga waea.